

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina: Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“. — Zakon o proračunskih dvanajstinah za meseca marec in april 1922. Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. Zakon, s katerim se veljavnost zakona o državnem računovodstvu kraljevine Srbije razširja na vse ozemlje kraljevine. — Uredbe osrednje vlade: Odločba, s katero se ureja prodajanje deviz. Odločba o sprejemanju tujih valut pri Narodni banki in njenih podružnicah. — Razglasi osrednje vlade: Pojasnilo glede kupovanja in prodajanja srebrnega denarja. Razglas, da so nekatere železniške tarifne izpremembe podaljšane. Objava o prometu s soljo. Razglas o novi emisiji meničnih golic. Razglas o novi taksi na tobak. — Razglas ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka v Ljubljani, da je dovoljena ustanovitev delniške družbe z imenom: «Vinaria», delniška družba vinogradnikov s sedežem v Ptuju. — Razglasi delegacije ministrstva financ v Ljubljani: Razglas, s katerim se popravljajo nekatere tiskovne napake v besedilu zakona o državni trošarini, taksah in pristojbinah. Razglas o živinskih potnih listih. — Razglasi raznih drugih uradov in oblastev. — Razne objave.

Iz „Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“.

Stevilka 41 z dne 23. februarja 1922.:

Objava generalne direkcije carin, da je oddelek hotedriške carinarnice v Rovtah ukinjen.

Objava generalne direkcije katastra, da je Leopold Armič, absolvent geometrskega tečaja na visoki tehnični šoli v Brnu, imenovan za geometra v XI. činovnem razredu; službeno mesto mu določi delegat ministra za finance v Ljubljani.

Stevilka 43 z dne 25. februarja 1922.:

Objava ministrstva za notranje zadeve, da je koledar «Stari medjimurski kalendar», ki je bil natisnjen v slovenskem jeziku v Veliki Kanjiži, v naši državi prepovedan, ker njegova vsebina nasprotuje interesom naše države.

Stevilka 44 z dne 27. februarja 1922.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z dne 13. februarja 1922., s katerim se sprejme ostavka, ki sta jo podala minister za trgovino in industrijo dr. Mehmed Spaho in minister za narodno zdravje, dr. Hamdija Karamehmedović, ter se postavljata za njiju namestnika dr. Lazar Marković, minister za pravosodje, odnošno Velja Vukičević, minister za gradbe.

Stevilka 45 z dne 28. februarja 1922.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z dne 10. februarja 1922., s katerim se imenujejo pri direkciji za gradnjo novih železnic: za višjega inženjerja II. razreda Vladimir Čerin, za inženjerja IV. razreda pa Vojteh Fugina in Blaž Pristovšek.

Stevilka 45 A z dne 28. februarja 1922.:

Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. se dne 26. t. m. ob pol dvaindvajsetih s svojo suito iz Bukarešta vrnil v Beograd.

Objava generalne direkcije carin, da je mesto Ivana Kocha, carinika IV. razreda mariborske carinarnice, proglašeno za izpraznjeno.

Objava ministrstva za notranje zadeve, da sta brošuri «Phantasie und Sittlichkeit» in «Das Geheimnis der Willenskraft», natisnjeni v Pragi, v naši državi prepovedani, ker razširjata propagandistično idejo zoper interese naše države.

Stevilka 46 z dne 1. marca 1922.:

Objava pisarne dvornega maršalata, da je dvorno zalovanje za blagopokojnim Petrom Velikim kraljem Osvoboditeljem dne 21. februarja 1922. prestalo.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z dne 10. februarja 1922., s katerim se Srečko Brezigar, tajnik III. razreda pri kraljevskem poslanstvu v Pragi, postavlja za tajnika istega razreda pri ministrstvu za zunanje zadeve.

Stevilka 52 z dne 8. marca 1922.:

Objava kabineta ministrskega predsednika, s katero se po Najvišjem naročilu izreka zahvala vsem onim, ki so Njegovemu Veličanstvu kralju poslali destitke ob Njegovi zaroki z Njeno kraljevsko Visokostjo kneginjo Marijo.

Zakoni in kraljevske uredbe.

56.

MI

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,

proglašamo in objavljamo vsem in vsakomur, da je narodna skupščina kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v XXXIV. redni seji dne 25. februarja 1922. sklenila in da smo Mi potrdili in potrjujemo

Zakon

o proračunskih dvanajstinah za meseca marec in april 1922.*

ki se glasi:

Splošna določila.

Člen 1.

Proračun državnih razhodkov in dohodkov za leto 1920./1921., odobren z začasnima zakonoma z dne 21. avgusta in z dne 26. oktobra 1920. in podaljšan z začasnim zakonom o proračunskih dvanajstinah za mesece: junij—december 1921. z dne 27. junija istega leta, nadalje potrjen, izpremenjen in dopolnjen z zakonom o proračunskih dvanajstinah za mesece: junij—december 1921. z dne 30. novembra 1921. in naknadno podaljšan z zakonom o proračunskih dvanajstinah za meseca januar in februar 1922. z dne 31. decembra 1921., se podaljšuje za meseca marec in april 1922.

Državni razhodki naj se vrše v tem času kakor za meseca januar in februar 1922. v višini nastopnih zneskov:

a) dve dvanajstini kreditov, označenih v členu I. finančnega zakona za leto 1920./1921., in kreditov, označenih v prilogi I., delu II., začasnega zakona o proračunu državnih razhodkov in dohodkov z dne 26. oktobra 1920.	Din 524,199.330·04 K 832,773.708·24
b) dve dvanajstini kreditov, označenih v členu III. začasnega zakona o proračunu državnih razhodkov in dohodkov z dne 21. avgusta 1920.	Din 48,500.000·—
c) dve dvanajstini specialnega kredita 100,000.000 Din iz člena VII. začasnega zakona z dne 21. avgusta 1920., zvišanega z začasnim zakonom z dne 27. junija 1921. in z zakonom z dne 30. novembra 1921. o sedmih dvanajstinah za mesece: junij—december 1921. za vsoto 140,000.000 Din, kar znaša	Din 56,666.666·66
č) dve dvanajstini rezervnega proračunskega kredita za nezadostno preliminirane razhodke, partija 1974. proračuna za leto 1920./1921., kateri znesek je obsežen v točki a) tega člena, zvišanega z začasnim zakonom z dne 27. junija 1921. in z zakonom z dne 30. novembra 1921. o sedmih dvanajstinah za mesece: junij—december 1921. za vsoto 70,000.000 Din, kar znaša	Din 20,000.000·—
d) dve dvanajstini zvišane partije 859., poz. 2. po členu IX. začasnega zakona z dne 21. avgusta 1920. v znesku	Din 6,666.666·66

Skupaj Din 656,032.663·36 K 832,773.708·24

Po odbitku izvršenih znižb za dve dvanajstini, navedenih v prilogi I. (glej pregled znižb v izredni številki «Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 31. decembra 1921.)** tega zakona . . . . . Din 107,651.031·60 K 54,400.625·36

Skupni znesek kreditov za dve dvanajstini . . . . . Din 742,974.902·48 (sedemstodvajstirideset milijonov devetstoštiriinšestdeset tisoč devetstoindva Din 48/100).

Člen 2.

Vsa določila finančnega zakona za leta 1920./1921. z vsemi njegovimi prilogami in dopolnitvami,

* Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 45 A, izdanih dne 28. februarja 1922.

** Ta priloga v Uradnem listu ni bila priobčena, ker je bila ljubljanska delegacija ministrstva za finance itak nakazovalce že obvestila o redukcijah.

ki so stopile v veljavo z začasnima zakonoma z dne 21. avgusta in z dne 26. oktobra 1920., nadalje vsa določila začasnega zakona z dne 27. junija 1921. in zakona z dne 30. novembra 1921. o proračunskih dvanajstinah za mesece: junij—december 1921. veljajo tudi za čas, za katerega se s tem zakonom odobrujejo krediti, kolikor niso ta določila izpremenjena ali se ne izpremene z določili tega zakona ali odločbami zakonodajnega odbora narodne skupščine v zmislu člena 130. ustave.

Veljati prestanejo določila poslednjega odstavka v členu 5. finančnega zakona za leto 1920./1921., potem določila členov 12., 14. in 17. začasnega zakona z dne 27. junija 1921. in zakona z dne 30. novembra 1921. o proračunskih dvanajstinah za mesec: junij—december 1921.; člen 11. istega zakona z dne 27. junija 1921. pa se izpreminja tako, da se namesto vsote 500 milijonov dinarjev, določene za sedem dvanajstin, postavlja vsota Din 188,571.428 56 par, potrebna za dve dvanajstini.

Določila dodatka k finančnemu zakonu za leto 1920./1921., razložena v členih 9., 10. in 11. o upravi fondov, se ukinjajo.

Določila o dohodkih.

Člen 3.

Minister za finance se pooblašča, da odreja in izvršuje pobiranje davkov in drugih državnih dohodkov skladno z uredbami in zakoni, ki že veljajo, kakor tudi z onimi, ki stopijo v veljavo v času, za katerega velja ta zakon.

Člen 3. a.

Odmero «poreza na radnje» (tečevinski porez) razen davka družb, zavezanih javnemu polaganju računov, rudarskega davka in davka na krošnjarstvo in popotne obrte izvrše za leto 1922. in bodo izvrševali v bodoče v Bosni in Hercegovini davčni odbori.

Davčni odbor se ustanavlja za vsak srez. Za mesta Sarajevo, Tuzlo, Mostar, Travnik, Banjoluko in Bihać se ustanavljajo posebni odbori, minister za finance pa sme take odbore ustanoviti tudi za območje kotarske ekspoziture, ako se mu vidi potrebno.

Davčni odbor je sestavljen iz predsednika ali njegovega namestnika in štirih, a v zgoraj omenjenih mestih iz šestih članov.

Predsednika in njegovega namestnika postavlja delegat ministra za finance izmed davčnih uradnikov. Člane odbora in na vsaka dva člana po enega namestnika volijo z večino glasov izmed sebe zavezanci «poreza na radnje» iz dotičnega sreza. V zgoraj omenjenih mestih predlaga te člane trgovska zbornica, volijo pa jih dotični občinski odbori izmed predlaganih oseb.

Vsak odbor ima svojega referenta, ki ga postavlja pristojni davčni urad. Referent nima pravice glasovanja, sme pa v imenu državne blagajne vlagati pritožbe zoper ocenitve odbora v 30 dneh od dne, ko je odbor ocenil dohodke. Referentsko službo sme opravljati tudi predsednik sam ali njegov namestnik, v tem primeru pa se mu ne jemlje pravica glasovanja.

Za sklepčnost morajo biti razen predsednika in njegovega namestnika navzočni v sreskem odboru vsaj trije, v mestnem pa vsaj štirje člani.

Natančnejša določila o kraju, času in načinu volitve članov davčnih odborov določj minister za finance z naredbo.

Izvoljeni odbor podeluje tudi zaostanke v odmeri «poreza na radnje» in davka na vojne dobičke za minula leta.

Drugače pa se uporabljajo zmiselno določila §§ 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15. in 16. naredbe o reformi točarine iz leta 1907.

Članom davčnega odbora, ki niso uradniki, se priznavajo za zamudo časa in uporabljeni trud dnevnice in potni stroški v isti višini kakor v Hrvatski. Ti izdatki se zaračunavajo v breme poglavja 209. a, partije 887. a, pozicije 6.

Vsa ostala določila o odmeri, reševanju pravnih lekov in pobiranju «poreza na radnje», kolikor niso tukaj izpremenjena, ostanejo še nadalje v veljavi.

Člen 3. b.

Vkljub določilom zakona o davku na vojne dobičke se jemlje predvojni povprečni dohodek, ki je ugotovljen v kronah, ob primerjanju s čistim dohodkom, doseženim leta 1920., z vrednostjo štirikratnega produkta. Kjer ni predvojnega dohodka ali kjer je manjši od 10.000 dinarjev, se jemlje z 10.000 dinarji.

Davek na vojne dobičke za leto 1920. se ne pobira od onih oseb, katerih presežek dohodka preko predvojnega, povprečnega, odnosno minimalnega, ni večji od 25.000 dinarjev. Nikoli ne sme ostati davčnemu zavezanecu, ko plača davek, manj nego 25.000 dinarjev davku zavezanega presežka.

Gorenja določila veljajo za vse one, ki so zavezani davku na vojne dobičke.

Davčna dolžnost po členih 13. in 52. zakona o davku na vojne dobičke se določa za leto 1920. z najmanj 40.000 dinarji.

Za leto 1920. se izvrši nova odmera tega davka.

Člen 3. c.

Vkljub zakonitim predpisom, ki veljajo v dotičnih pokrajinah, ne plačujejo privatni nameščenci za davčni leti 1921. in 1922. davka na doklade, ki jih prejema poleg plače, v tolikem znesku, kolikor prejema državni uradniki kot doklade po uredbi o draginjskih dokladah.

Na ono vsoto doklad, ki jih imajo privatni nameščenci več od doklad, katere prejema državni uradniki, morajo plačati davek in pribitek po predpisih, ki veljajo o tem v zakonih dotične pokrajine.

Določila o razhodkih.

Člen 4.

Vkljub prvemu odstavku člena 3. zakona o državnem računovodstvu se smejo vršiti izdatki v breme izrednih kreditov za vso kraljevino, določenih v proračunu državnih razhodkov za leto 1920./1921., toda samo po specialnih odločbah ministra za finance do vsote Din 1,000,000.—, preko te vsote pa po odločbi ministrskega sveta na predlog ministra za finance.

Člen 5.

V breme partije «Državne obveznosti iz prejšnjih let» se smejo vršiti izdatki za Srbijo in Črno goro za obveznosti, prevzete v času od dne 1. januarja 1918. do dne 31. maja 1921., za ostale kraje kraljevine pa od osvoboditve in ujedinjenja do dne 31. maja 1921., toda samo, če je bila obveznost prevzeta, preden je bil ustrezn kredit za to obveznost izčrpan, pa ni bil iz kakršnihkoli razlogov izdaten izvršen ali likvidiran do konca računskega leta 1920./1921.

Člen 6.

Komisija, sestavljena iz 7 narodnih poslancev, izvoljenih iz parlamenta, in 5 predstavnikov glavne zveze, odnosno uprave ali združbe uradniških organizacij, ki jih je imenoval minister za finance, ima nalogo, da pripravi vse, kar je po členih 136. in 137. ustave potrebno za revizijo sedanjega uradništva. Ta komisija bo predlagala vladi, koliko uslužbencev in slug in katerih zvanj je treba zmanjšati in v katerih uradih. Komisija za redukcijo uradnikov mora vročiti svoj predlog za redukcijo uradnikov vladi in finančnemu odboru do dne 1. aprila t. l., finančni odbor pa mora proračun za leto 1922. prilagoditi temu predlogu, kolikor je v njem proračunskih znižb. Vlada postavi te stalne uslužbenice in sluga, ako so iz novih krajev, na razpolago, ako pa so iz starih mej kraljevine Srbije, jih upokoji, če so si pridobili pravico do tega, ali pa jih odpusti.

Ukazni uradniki iz starih mej kraljevine Srbije, ki se odpuste, a imajo več nego 4 službena leta, imajo iste pravice kakor uradniki novih krajev, ki se postavijo na razpolago.

Uslužbenice in sluga, postavljene na razpolago, sme vlada z njih privolitvijo upokojiti.

Uslužbenici in sluga, postavljeni na razpolago, imajo polovico plače in doklade. Ako pa gre za uradnike v novih krajinah, ki so si pridobili pravico do pokojnine, ne sme biti plača, ki jo imajo, dokler so na razpolagi, manjša, nego znaša pokojnina onih uradnikov, ki so z istimi službenimi leti v starih mejah upokojeni po zakonu o uradnikih kraljevine Srbije.

Na razpolagi smejo ostati uradniki največ šest mesecev.

Člen 7.

Ko stopi ta zakon v veljavo, prestane nadaljnja uporaba zakona o oddajanju uradniških mest, izpraznjenih med vojno.

Izza dne, ko stopi ta zakon v veljavo, se ne smejo več sprejemati v državno službo dijaki—študenti.

Nestrokovno (administrativno) osebje, ki ne opravlja poslov na terenu, nima pravice do terenske doklade.

Novi uslužbenici in uradniki se smejo sprejemati odslej v državno službo samo na izpraznjena mesta in ako izpolnjujejo strokovne pogoje za dotično mesto.

Kdor postopa zoper to določilo, odgovarja za oškodbo države v znesku plače in dodatkov, ki bi jih prejemal tako postavljeni uradnik ali uslužbenec.

Člen 8.

Člen 4. priloge 2. «Določila za ureditev mesta Beograda», navedene v členu 186. finančnega zakona za leto 1920./1921., se izpreminja ter se glasi:

«Za izplačilo novih regulacij in otvarjanje novih ulic se pooblašča beograjska občina, da sme ustanoviti regulacijski fond ter v ta namen pobirati od

vsakega lastnika nepremične imovine, katere vrednost se po regulaciji ali preseku ulice poveča, sorazmeren del vsote, ki jo je morala občina potrošiti za izvršeno regulacijo in presek ulice.

Beograjska občina se pooblašča, da sme za ureditev mesta pobirati do 0-50 % na povečano vrednost nepremične imovine po nje predvojni vrednosti, in sicer samo na one imovine, katerih sedanja vrednost preseza Din 100.000.— današnje vrednosti.

Ta povečana vrednost se ugotovi, ako se predvojni vrednost nepremičnine odbije od šestine današnje njene vrednosti. Natančnejša določila za izplačilo tega davka predpiše pravilnik, ki ga izdelala odbor beograjske občine in ga odobri minister za finance.»

Člen 9.

Člen 5. priloge 2. finančnega zakona za leto 1920./1921. se izpreminja tako, da se v peti vrsti namesto števila 100.000.000.— postavlja število 150.000.000.—

Člen 10.

Za izvajanje državnih računov in računovodstva v vsej državi se uporablja, ko stopi v veljavo novi proračun za leto 1922., samo dinarska veljava.

Člen 11.

Predmeti, ki so neposredno potrebni za ladjarstvo, istotako material za tehnično opremo in gradnjo ladij ne plačujejo carine, če se taki predmeti ne izdelujejo v državi ali če se ne izdelujejo v zadostni množini, in ob pogojih, ki jih predpiše minister za finance.

Pripomba po št. 437 uvozne tarife se izpreminja ter se glasi:

«Vrednostni papirji kakor tudi tečajni bankovci, menice, čeki, kuponi in akcije (formularji) so prosti carine».

Člen 12.

Posamezne direkcije se dele na oddelke, oddelki pa na odseke. Njih področje določa pristojni minister s svojo naredbo po značaju poslov.

Posamezne direkcije, oddelki in odseki se smejo z uredbo pristojnega ministra po potrebi spajati, deliti v mejah proračunskega kredita, odnosno ukinjati.

To velja tudi za kabinete in za generalne inspektorate.

Člen 13.

Zakon z dne 28. aprila 1916. o prisilni poravnavi izvan konkurza in o izpremembi nekaterih odredb konkurznega zakona in zakona o izpodbijanju pravnih dejanj glede imovine insolventnih dolžnikov, ki velja za ozemlje Hrvatske in Slavonije, se razširja na vso kraljevino z naredbami vred, s katerimi je ta zakon izveden.

Minister za pravosodje se pooblašča, da predpiše uredbo za uporabo tega zakona v pokrajinah izvan Hrvatske in Slavonije.

Člen 14.

Minister za promet se pooblašča, da sme sporazumno z ministrom za finance potrošiti iz svojega kredita za dve dvanajstini, označenega v členu 1., točki b, vsoto 4.311.000 dinarjev za dovršitev proge od Niša do Knjaževca in 10.000.000 dinarjev za dela na progi od Užice do Vardišća namesto za namene, označene v členu IV., točkah 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8. in 9. proračuna o državnih dohodkih in razhodkih z dne 21. avgusta 1921.

Člen 15.

Minister za promet se pooblašča, da sme za kritje kreditov, nezadostno določenih po proračunskih dvanajstinah, potrošiti po partijah 1324, 1352, 1399 in 1410 b mesečno še 18.240.000 dinarjev, in sicer:

za potreščine premoga kot redni potrošek in 25 % kot rezervo pri direkcijah	
1.) v Beogradu	4.532.234 Din
2.) v Zagrebu	6.730.000 "
3.) v Subotici	3.190.000 "
4.) v Sarajevu	2.247.000 "
skupaj	16.699.234 Din

in za potreščine maziva pri direkcijah	
1.) v Beogradu	333.334 Din
2.) v Zagrebu	239.495 "
3.) v Subotici	294.337 "
4.) v Sarajevu	173.000 "
skupaj	1.540.600 Din

Te razhodke je pokrivati iz zvišanih železniških dohodkov.

Člen 16.

Kredit, ki so bili odobreni v členu 16. zakona o proračunskih dvanajstih za meseca januar in februar 1922. z dne 31. decembra 1921., ne veljajo. Potrebščine, katerim so bili ti krediti namenjeni, se morajo, dokler velja ta zakon, pokrivati z zneskom odobrenih dvanajstih specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona.

V breme tega zneska se morajo postavljati tudi izdatki, učinjeni za te potrebščine meseca januarja in februarja tega leta.

Člen 17.

Minister za finance se pooblašča, da sme za izplačilo obresti 7% nega investicijskega posojila 500.000.000 dinarjev, ki dospe dne 15. marca 1922., potrošiti do 17.500.000 dinarjev iz kredita, določenega s točko c člena 1. tega zakona.

Člen 18.

Minister za finance se pooblašča, da se nabave na račun države, ki so bile izvršene v breme reparacij, izplačajo našemu reparacijskemu fondu v korist privatnih oseb, ki imajo pravico do odškodnine, kolikor bi bila ta pravica vsled teh nabav zmanjšana.

Člen 19.

Minister za finance se pooblašča, da sme dati ministru za vojno in mornarico na razpolago posojilo 8.000.000 dinarjev za nabavo sirovih materialov za izdelovanje črnega smodnika, razstrelila «kamnikita» in strelnih vrvic v kamniški tvornici za smodnik; toda minister za vojno in mornarico mora vrniti to vsoto, ko se odobri proračun za leto 1922.

Člen 20.

Nobena pogodba, po kateri bi morala država izvršiti plačilo v inozemski valuti, se ne sme skleniti brez soglasne odločbe ministra za finance.

Člen 21.

Minister za finance se pooblašča, da sme sporazumno z ministrom za gradbe skleniti pogodbo s privatnimi osebami v državi ali v inozemstvu za postavljanje državnih zgradb. Pogodbe o posojilu se morajo predložiti v odobritev narodni skupščini. Potrebne anuitete se postavijo v proračun.

Člen 22.

Dokler se ne sklene poseben zakon o regulaciji položaja državnih uslužbencev in slug, se vsi državni uslužbenci in sluge v Srbiji in Črni gori, ki so do dne 1. januarja 1922. dovršili 15 službenih let, ne smejo odpuščati iz službe.

Člen 23.

Ministru za gradbe se dovoljuje, da sme iz kreditov, odobrenih z zakonom o proračunskih dvanajstih za mesece januar, februar, marec in april 1922., prvenstveno izplačati vsa ona gradbena dela, izvršena leta 1921., za katera ni bilo dovolj kreditov iz odobrenih sedmih dvanajstih proračuna za leto 1920./1921., po začasnem zakonu o proračunskih dvanajstih za mesece: junij—december 1921.

Člen 24.

Minister za finance se pooblašča, da sme predložiti glavni kontroli v pregled zaključne račune za leta 1913., 1914. in 1915. leto, sestavljene na podstavi originalnih knjig, toda brez dotičnih originalnih listin, kolikor so prešle ob okupaciji leta 1915.

Člen 25.

Ministru za finance se odobruje, da sprejme zaključne račune finančnih delegacij v Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu in Novem Sadu, in sicer za čas od meseca oktobra 1918. do dne 31. maja 1921., ki služijo za gradivo splošnemu državnemu računu, brez formalnosti, predpisanih za sestavo teh računov.

Da glavna kontrola pregleda račune finančnih delegacij, morajo finančne delegacije svoje račune redno zložiti in povezati.

Člen 26.

Nadzorstvo in pristojnost glavne kontrole se razširja na vse finančne in druge naprave v vsej kraljevini, skladno s členom 118. ustave.

Člen 27.

Plače uradnikov in uslužbencev, ki so na podstavi uredbe z dne 28. aprila 1921., D. R. br. 60.000,

že s kronskih prevedene na dinarske, je obračunati v proračunskih dvanajstih za meseca marec in april v dinarski vrednosti, in sicer najkasneje do dne 1. aprila 1922.

Draginjske doklade, kolikor so služile do sedaj za povišbo plač in prevedbo kronskih plač na dinarske, je zmanjšati za ustrezno vsoto; virementi med partijami plač in partijami draginjskih doklad, sedaj dopuščeni s členom 42. začasnega zakona o proračunskih dvanajstih za mesece: junij—december 1921., pa se ukinjajo.

Člen 28.

Vsi uradniki, poslani po službeni potrebi na službovanja izven kraja, kjer so postavljeni in kjer morajo prejemati plačo po ukazu in zakonu, se morajo z ozirom na člen 123. zakona o državnem računovodstvu v enem mesecu ali z ukazom potrditi na mestih, kjer službujejo sedaj, ali pa se vrniti na svoja stara mesta.

Člen 29.

Delovni čas v pisarnah državnih administrativnih oblastev je najmanj 7 ur na dan; ako pa se dela zdržema, traja delovni čas 6½ ure na dan.

Ob sobotah se dela 6 ur, ob nedeljah pa dela samo potrebno število državnih uradnikov.

Minister sme odrediti vsako leto največ za 20 dni, da traja delovni čas 1 ali 2 uri več brez posebne nagrade.

Ako zahteva potreba službe, sme ministrski svet delovni čas tudi podaljšati.

Člen 30.

Posiljatelj denarne pošiljke, ki označi manjšo vrednost, nego jo ima pošiljka, pa to ugotove pristojni poštni organ komisionalno, je odgovoren za prevaro po kazenskem zakonu in razen tega se kaznuje, da plača desetkratno vrednost manj plačane takse. To denarno kazen izreče poštni urad predajnega kraja.

Člen 31.

Tiskovni urad (pres-biró), ki se ustanavlja samo za uradna priobčila, prehaja iz pristojnosti predsedništva ministrskega sveta v pristojnost ministrstva za zunanje zadeve. Zato stopajo iznova v veljavo členi 19., 20. in 21. uredbe o organizaciji ministrstva za zunanje zadeve, diplomatskih in konzularnih zastopništev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v inozemstvu z dne 5. maja 1919.

Kredit, potrebni za vzdrževanje tiskovnega urada, določeni po pristojni poti, prehajajo na ministrstvo za zunanje zadeve.

Člen 32.

Vkljub členu 27. zakona o državnem računovodstvu se sme partija 821., poz. 3., povišati iz kredita za nezadostno preliminirane razhodke za 30.000 francoskih frankov. Minister za zunanje zadeve določi naknadno, katerim poslanikom, v katerih krajih in po koliko je izdati iz tega poviška 30.000 francoskih frankov.

Člen 33.

Minister za zunanje zadeve se pooblašča, da otvori v Albaniji poslaništvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Potrebne kredite določi, dokler se ne sprejme proračun za leto 1922., ministrski svet iz specialnega kredita 100.000.000 dinarjev, označenega v členu 1., točki c, tega zakona.

Člen 34.

Ministru za finance se dovoljuje, da sme sporazumno z ministrom za narodno zdravje v breme specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona, povišati partije za vzdrževanje bolnic, in sicer v znesku:

2.000.000 dinarjev za bolnice v Srbiji;
228.000 dinarjev za bolnice v Črni gori in
1.700.000 dinarjev za bolnice v drugih krajih, in sicer po teh partijah:

736/1	426.400	dinarjev
737/2	40.000	>
737/3	1.533.000	>
758	76.200	>
759/2	152.000	>
775/b 4	200.000	>
775/v 4	50.000	>
796/a	200.000	>
796/dj	50.000	>
800/a 2	150.000	>

800/b 4	300.000	>
805/v 6	250.000	>
805/z 4	50.000	>
808/b 4	100.000	>
810/10	50.000	>
810/15	300.000	>

Člen 35.

Minister za finance se pooblašča, da sme izdati ministru za narodno zdravje v breme specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona, vsoto 1.000.000 dinarjev kot državno podporo za bolnice izven Srbije in Črne gore za meseca marec in april.

Člen 36.

Minister za finance se pooblašča, da sme v breme specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona, dovoliti ministru za narodno zdravje kredit v znesku 500.000 dinarjev za ustanovitev bolnice za nalezljive bolezni v Beogradu.

Člen 37.

Bolniški računi za oskrbo bolnikov naših državljanov onih bolnic, ki se vzdržujejo iz oskrbnin, katere se morajo po zakonih plačevati iz državne blagajne, se izplačujejo v breme ustreznih partij proračuna, ko jih pošljejo v izplačilo pristojni nakazovalci, ne glede na čas oskrbe in zdravljenja bolnikov, samo če so izdani izza dne 1. decembra 1918.

Člen 38.

Minister za finance se pooblašča, da sme za kritje bolniških stroškov ruskih beguncev v bolnicah, ki se vzdržujejo iz bolniških stroškov, dati ministru za narodno zdravje na razpolago izredne kredite v znesku predloženih in pravih računov, ki se preizkusijo, in sicer v breme specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona.

Člen 39.

Minister za finance se pooblašča, da sme izza dne 1. januarja t. l., dokler se ne odobri proračun za leto 1922., izplačevati prejemke okrožnim in okrajnim (sroskim) ekonomom in njih pomožnemu osebju kakor tudi slugam v starih mejah Srbije v breme odobrenih dvanajstih specialnega kredita 100.000.000 dinarjev, nadalje da sme v breme istega kredita odobriti potrebne vsote za odpis začasnih izdatkov, izvršenih za te prejemke v času od dne 1. junija do dne 31. decembra 1921.

Člen 40.

Minister za finance se pooblašča, da sme v breme specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona, dati ministru za prosveto na razpolago vsoto 325.000 dinarjev za izplačila štipendij in izenačitev štipendij v vsej kraljevini.

Člen 41.

Vsem državnim nameščencem in upokojencem se izplačujejo izza dne 1. aprila draginjske doklade po zakonu o draginjskih dokladah državnih civilnih in vojaških uslužbencev, upokojencev in upokojenk kakor tudi po zakonu o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev, upokojencev in upokojenk državnih prometnih uradnikov, sprejetem v zakonodajnem odboru dne 26. decembra 1921.

Razlika med dokladami po gorenjem zakonu in izplačanimi dokladami za mesece januar, februar in marec se izplača v dveh obrokih, in sicer dne 1. aprila in dne 1. maja, v Dalmaciji pa se prične izplačevanje tekom meseca marca, ako to dovoli proračunska možnost.

Uradnikom in uslužbencem, službujočim v krajih na ozemlju, ki ga je okupirala italijanska vojska (III. pas) in ki mora po rapalski pogodbi pripasti kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, se priznava osebna in rodbinska doklada, povišana za 50 %. Ta povišek velja izza dne 1. marca 1922.

Kolikor ne bi vsote, dobljene z redukcijo uradnikov, uslužbencev in slug, zadoščale za kritje zvišanih doklad, se pooblašča vlada, da sme v ta namen uporabiti dve dvanajstini specialnega kredita, označenega v členu 1., točki c, tega zakona.

Člen 42.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi dne 1. marca 1922.

Našemu ministru za finance naročamo, naj razglasi ta zakon, vsem ministrom, naj skrbje za njegovo

izvrševanje, oblastvom pa zapovedujemo, naj postopajo po njem, in vsem in vsakomur, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 28. februarja 1922.

Aleksander S. P.

Minister za finance:

dr. K. Kumanudi s. r.

(Podpisi vseh ostalih ministrov.)

57.

Zakon

o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910.*

Oddelek „B. Pogodbe in nabave.“

Člen 82.

Pred vsemi pogodbanji, iz katerih izvirajo državni dohodki ali razhodki, se morajo vršiti javne dražbe, razen v primerih, določenih s tem zakonom.

Javne dražbe so ofertalne ali ustne.

Kateri izmed teh dveh načinov naj se uporabi in kdaj, odreja pristojni minister ali njegov pooblaščenec, odnosno avtonomna uprava.

Člen 83.

Državni aktivni uradniki in narodni poslanci ne smejo biti ne posredniki ne neposredni ponudniki, posredniki ali podjetniki pri državnih nabavah in opravilih vobče, pa tudi ne smejo biti zainteresirani ne direktno ne indirektno.

Člen 84.

Pogodbe, sklenjene z državo, se ne morejo pozneje razvezati ali izpremeniti na škodo države.

Izjeme od tega so dopuščene samo z odobritvijo državnega sveta.

Ako se ne morejo sestaviti redne (splošne) seje, sme o zahtevi te odobritve polnovejavno odločati eden izmed odsekov državnega sveta.

Ako mora pristojno oblastvo, ki je sklenilo pogodbo za državo, bodisi po svoji iniciativi, bodisi po zahtevi svojega sopogodnika, odločiti o razvezi ali izpremembi pogodbe na škodo države, si mora pred svojo odločbo od posebnega posvetovalnega odbora izposlovati mnenje, ali in koliko so izpremembe ali razveza pogodbe utemeljene z ozirom na tržno stanje dotičnega blaga ali materiala kakor tudi glede na druge okoliščine, posebno pa vpoštevaje tudi spekulativni značaj dotične pogodbe, ki prinaša sama po sebi s seboj tudi izvesten riziko za pogodnika — dobavljalca. Posvetovalni odbor se mora tudi izjaviti, ob kakšnih pogojih je mogoče dovoliti izpremembe, odnosno razvezo pogodbe.

Posvetovalni odbor se postavlja s kraljevim ukazom na predlog ministra za finance začetkom vsakega leta; vanj spadajo: en član glavne kontrole, dva člana kasacijskega sodišča, en član apelacijskega sodišča, dva profesorja pravne fakultete, državni pravni zastopnik ali njegov namestnik, generalni direktor državnega računovodstva ali njegov namestnik, po en predstavnik trgovske in industrijske zbornice, združbe bank, združbe inženjerjev in arhitektov in glavne združbe zveze. Te predstavnike določajo dotične zbornice, odnosno združbe.

Mnenje posvetovalnega odbora ni obvezno za dotično državno oblastvo, ki predlaga izpremembo ali razvezo pogodbe.

Ako je bila za sklep pogodbe potrebna dovolitev narodne skupščine, se mora za razvezo ali izpremembo pogodbe, na škodo države, zahtevati tudi odobritev narodnega predstavništva.

* S tem zakonom, priobčenim v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 35 z dne 18. februarja 1922. (Prilog V. — 1922.), se je izpremenil začasni zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. («Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 161 z dne 27. junija 1921. — «Uradni list» pod št. 282 iz leta 1921.). Tukaj je priobčen ta zakon z vsemi izpremembami in dopolnitvami, ki jih je sklenil zakonodajni odbor narodne skupščine kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v XXXVII. redni seji dne 27. decembra 1921. in ki jih je nato potrdil Njegovo Veličanstvo kralj.

Člen 85.

Ministri ne smejo ne z dajanjem v akord ne z licitacijo sklepati poslov za dalje časa nego za eno leto; drugače se pogodba za še preostali čas razveže, a minister, ki jo je sklenil, je državi materialno odgovoren v znižu člena 58. tega zakona za škodo, ki bi jo morala država eventualno povrniti drugi pogodbeni stranki.

Izjeme od tega so pogodbe, ki jih odobruje narodna skupščina. Potem pogodbe: za oddajanje ali jemanje v upravo ali v zakup državnih ali privatnih nepremičnin, za prenašanje pošte, za zgradbe, za postavljanje, vzdrževanje in popraviljanje državnih objektov, za proviantne nabave, za nabave sirovega in polizdelanega materiala kakor tudi za oborožitev in vojno potrebo vojske in mornarice, in sicer vse po prejšnji odobritvi ministrskega sveta.

Vse te pogodbe se smejo sklepati za daljši čas; toda tedaj se mora vsako leto v proračun postaviti del izdatka, ki pripada nanje.

Člen 85. a.

Vsi materiali, predmeti, vse stvari in ostale potrebščine, v naradni, predelani ali izgotovljeni obliki za državne potrebe sploh se nabavljajo po določenih tega zakona redno v državi od domačih proizvajalcev, predelovalcev ali podjetnikov, in sicer prvenstveno od onih, ki so državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Glede na člen 18. zakona o začasni pomoči invalidom in rodbinam padlih, umrlih in pogrešanih vojniki imajo pri vseh državnih nabavah, naročilih, prodajah in delih vobče prvenstveno pravico invalidi in rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojniki, njih združbe, njih pridobitne zadruge in združbe, v katerih je večina oseb zaščiteni z omenjenim zakonom.

Kolikor ne bi bilo teh materialov, predmetov, stvari in ostalih potrebščin, niti jih ne bi bilo mogoče proizvajati, predelovati ali izdelovati v državi, se nabavljajo tudi izven države, istotako po določenih tega zakona. V tem primeru se smejo teh nabav udeleževati tudi inozemske firme neposredno ali po svojih zastopnikih, ki jih je legitimiralo njih državno oblastvo.

Take nabave se lahko objavljajo tudi v inozemskih listih.

Člen 85. b.

Za vse one materiale, predmete, stvari in ostale potrebščine, ki so v državi, pa jih ne bi bilo mogoče nabaviti zato, ker se domači proizvajalci, predelovalci in dobavljalci nečejo udeleževati licitacij in pogodb, ali pa zato, ker so ponudili cene, nerazumno višje od cen na domačih in inozemskih tržiščih, sme pristojni minister po prejšnji pismeni ugotovitvi takih primerov in po prejšnji odobritvi ministrskega sveta odrediti neomejeno licitacijo, odnosno pogodbo, ki se je smejo udeležiti tudi inozemski državljani ob pogojih, določenih v členu 85. a.

Tudi v tem primeru se take nabave lahko objavijo tudi v inozemskih listih.

Člen 85. c.

Pri vseh delih, ki se morajo izvrševati na račun države (zgradbe, gradbeni objekti vseh vrst na suhem in na vodi, ceste, železnice, mostovi, prehodi, prekopavanje kanalov, grajenje nabrežij in pristanišč, reguliranje rečnih strug itd.), se tudi vedno daje prvenstvo našim državljanom ali domačim družbam, ki naj jih izvršujejo redno, kolikorkoli je mogoče, z materialom domačega izvora in z delovno močjo naših državljanov.

Nadzorna oblastva kontrolirajo specialno izvrševanje teh pogojev, vodijo evidenco o izvoru materiala, delavcev in strokovnjakov, zaposlenih pri teh delih. Brez dovolitve nadzornega oblastva se ne sme uporabljati material inozemskega izvora in tudi se ne sme zaposlovati strokovno osebje in delavstvo inozemskega državljanstva.

Člen 86.

Neposredno, brez javne dražbe, se smejo sklepati o nakupih ali prodajah te-le pogodbe:

1.) o nabavah, transportih, zgradbah, dajanju ali jemanju v upravo ali v zakup državnih ali privatnih nepremičnin, če ne presežajo dohodki ali izdatki stotisoč dinarjev ali če ne znašajo, kadar traja pogodba več let, letni izdatki ali dohodki več nego petdesettisoč dinarjev;

2.) o vseh nabavah, transportih in zgradbah v primerih in razmerah, ki zahtevajo, da je ta dela ohraniti tajna ali če ne dopušča nujnost potrebe ob nepričakovanih prilikah, da bi se vršila licitacija. Toda

tedaj mora te sklenjene pogodbe po posebnem referatu pristojnega ministra, in sicer v sporazumu z ministrom za finance, odobriti ministrski svet;

3.) o nabavah predmetov, katerih izdelovanje je izključni patent ali izključna uvozna pravica posameznikov, ako ni druge vrste teh predmetov;

4.) o objektih, ki jih je mogoče dobivati samo pri eni osebi, n. pr. starinah, umetniških in znanstvenih zbirkah in temu podobnih izredno redkih predmetih;

5.) o nabavi proizvodov, del in predelkov hišnega dela in državnih invalidskih delavnic;

6.) o nabavi predmetov in materialov za oborožitev in vojno opremo, znanstvenih knjig, tehničnih in kirurških instrumentov, konstrukcij, umetnih proizvodov, strojev in tvorov, za katere se zahteva posebna preciznost in katerih izdelovanje se sme poverjati samo specialistom, sanitetnih in lekarniških materialov in priprem (seruma, zdravil, cepiva itd.), bodisi po pogodbi, bodisi po ustanovljenih prodajnih cenah renomiranih proizvajalcev.

Predhodno je treba strokovno komisionalno ugotoviti preciznost in prvenstvo teh predmetov;

7.) o nabavi predmetov, s katerimi naj se izvršujejo preizkusi;

8.) o nabavi materiala, potrebnega zaradi hitrega popravila po elementarnih nezgodah ali po drugih primerih (požaru, strku in temu podobnem) poškodovanih državnih objektov (zgradb, železnic, mostov, tunelov, viaduktov, nasipov itd.) — dela, ki se dajo izvršiti tudi v režiji in po odobritvi neposrednega predstavnika dotične službe, ki naknadno opraviči ta svoj postopek ter zaprosi od pristojnega ministra odobritev učinjenih izdatkov;

9.) o nakupu jezdskih, vprežnih in tovornih živali za potrebo vojske kakor tudi o nakupu konj in drugih živali posebne pasme za plemenjenje v državnih napravah;

10.) o nabavah, transportih, delih in zgradbah, ki se ni zanje na dveh licitacijah predložila nobena ponudba ali za katere so bile ponujene cene, ki se ne morejo sprejeti; ako pa je v takih primerih pristojno državno oblastvo ustanovilo najvišjo (maksimalno) ceno, se ta ne sme prekoračiti.

V tem primeru sme pristojni minister odrediti, da se izvrše dela v režiji;

11.) o nabavi materiala za razsvetljavo, kurjavo in odev ob času manevrov;

12.) o popraviljanju in pripraviljanju orožja, municije, instrumentov, vojne opreme, orodja, strojev in strojnih instalacij.

Ta popravila in te priprave se smejo vršiti v inozemstvu, ako se ne bi mogle izvrševati v državi;

13.) o nakupu življenskih potrebščin, ki se po načinu prodajanja in po načinu uporabljanja ne morejo nabaviti ne na javnih dražbah ne s pismenimi pogodbami (stvari za prehrano bolnikov, vojakov, štipendistov, dijakov in invalidov v državnih zavodih, pritorjencev itd.), potem šolskih učnih knjig in drugih malih oprem za sobe, pisarne, šole itd. Vse te stvari in opreme se kupujejo komisionalno iz roke v roko, in sicer po navodilih in v mejah, ki jih določijo predstavniki dotičnih državnih ustanov, kar se predpiše podrobneje s pravilnikom;

14.) o nabavi žita in potrebščin za ljudi in živali pri vojski.

Za nakup teh stvari smejo pristojna oblastva v naprej, po gibanju tržnih cen, sama določati cene in pozvati proizvajalce, naj jih pripeljejo neposredno (brez posrednikov) v državna skladišča po ustanovljeni kakovosti ter jih izroče komisijam, ki jim takoj izplačajo naročilo — ko bi bilo to za državne interese koristnejše. V takih primerih se objavljajo nakupi po dnevni in strokovni listih, policijskih in občinskih oblastvih;

15.) o prodaji neuporabne premičnine (pohištva, opreme, materiala, predmetov itd.), katerih vrednost ne preseže pettisoč dinarjev;

16.) o prodaji kmetijskih proizvodov, nepotrebnih ali poškodovanih živali, obrabljenih priprav z državnih imovin kakor tudi proizvodov državnih industrijskih podjetij, in sicer če to dovoljujejo državni interesi in gibanje tržnih ali borznih cen;

17.) o nakupih iz prve roke: tobaka, soli in petroleja. Ti nakupi se morajo izvrševati komisionalno. V komisiji mora biti tudi en član upravnega odbora uprave državnih monopolov.

Člen 86. a.

Za vsako nabavo ali prodajo kakor tudi za izvajanje raznih del, ki se sklepajo na javni dražbi (člen 82.) ali z neposredno pogodbo, je treba predpisati pismene pogoje in ustanoviti obrazec (model, načrt, proračun, tip, vzorec), kjerkoli ga je mogoče ustanoviti.

V pogojih naj bodo obseženi vsi elementi administrativne, tehnične ali tehnološke in finančne naravi, kakor: dokazi o sposobnosti dražiteljev, jamstev (kaveij), količina, kakovost, razmerje, čas, način in kraj prodaje, preizkušnja, ocenjanja in prevzema ali vzrok za odklon dostavitev, administrativno-pravne posledice, ki utegnejo nastopiti glede položene kaveije, ako bi se dobavitelji ali podjetniki držali pogojev v pogodbi, potem izplačilo, dostavitev, tečaj in vrednota denarja.

Obrazce (modele) ustanavljajo strokovne komisije, ki postavljajo nanje razen svojeročnih podpisov državni pečat dotičnega državnega oblastva in svojega osebnega. Nanje postavljajo svoje podpise in pečate tudi dobavitelji, ako se jim nabave oddado.

Kjer se obrazci (modeli) po značaju predmeta ne morejo ustanoviti, se predpisujejo opisno ali z načrtom ter potrjujejo s podpisom in pečati kakor obrazci.

Dražbeni pogoji morajo navajati tudi dokaze o sposobnosti, ki jih je treba pokazati, da se kdo pripravi k licitaciji.

S pogodbo po izvršeni licitaciji se ne smejo izprominjati pogoji, ob katerih se je licitacija izvršila.

Člen 87.

K javnim licitacijam za nabave, zgradbe, eksploatacije, Transporte, delo in izdelave, za katere se sme brez vsake škode dovoliti neomejena konkurenca, se ne smejo pripuščati oni, ki sta jih pristojni minister ali njegov pooblaščenec, odnosno avtonomna uprava, proglasila za nesposobne.

Člen 88.

Da se zavaruje izvršitev pogodbe, polagajo dobavitelji ali podjetniki razen pismenih dokazil o svojih sposobnostih za dotični posel še kaveijo, in sicer: domači 5 %, inozemski pa 10 % skupne dogovorjene vrednosti dotične nabave, odnosno prevzetega posla, ali proračunske vrednosti zgradbe. Izjemoma se sme določiti tudi večji procent kaveije.

Ta varščina (kaveija) sme biti:

- 1.) v gotovini;
- 2.) v državnih in državno garantiranih obveznicah (obligacijah), po nominalni vrednosti;
- 3.) v zadolžnicah uprave fondov in zadolžnicah in komunalnih obveznicah, ki jih je proglasil finančni minister za sposobne za kaveije ter jim je priznal popolarno varnost, vse po borzni vrednosti, toda ne preko nominalne vrednosti;

4.) garantna pisma denarnih zavodov v državi, katerih osnovna, popolnoma vplačana glavica znaša najmanj en milijon dinarjev, se smejo sprejemati samo za začasno kaveijo pri licitacijah. Ako ostane nabava ponudniku, ki je položil tako kaveijo, jo mora zamenjati za eno izmed kaveij, navedenih v točkah 1., 2. in 3. tega člena.

Ako pa je začasna kaveija pri licitacijah višja nego stotisoč dinarjev, mora ponudnik, ki mu ostane nabava, tako kaveijo zamenjati samo v polovici skupne vrednosti z eno izmed kaveij, navedenih v točkah 1., 2. in 3. tega člena, a druga polovica vrednosti sme biti tudi v garantnem pismu denarnih zavodov v državi.

Garantna pisma se smejo izdajati do višine vplačane glavice in zneska rezervnega fonda do višine 10 % vplačane glavice. Ta garantna pisma morajo biti brez roka in brez posebnih pogojev za izplačilo. Določilo tega člena bo veljalo izza dne 1. januarja 1922.; dotlej pa ostanejo v veljavi določila prejšnjega člena 88. tega zakona.

Kaveija se smatra tako kakor vsaka zastava, do katere ima državno oblastvo prvenstveno pravico izmed vsch upnikov.

Nobena dovolila za zavarovanje, ki jih izdajajo sodišča na prejemke podjetnikove — dobaviteljeve, se ne smejo izvršiti pred definitivnim obračunom.

* Prejšnji člen 88. slove:

Licitacijski pogoji morajo označevati vrsto in velikost garancije, ki jo morajo dati dobavitelji ali podjetniki, da zavarujejo izvršitev pogodbe. Ta garancija sme biti samo v gotovini, v državnih in državno garantiranih vrednostnih papirjih.

Ustanavljati morajo tudi pravne posledice, ki utegnejo nastopiti glede položene garancije, ako se dobavitelji ali podjetniki ne bi držali pogojev v pogodbi. Nobena dovolila za zavarovanje, ki jih izdajajo sodišča na prejemke podjetnikove, se ne smejo izvršiti pred definitivnim obračunom. Vse te vsote služijo do zvršetka in provizorne izročitve najprej za zavarovanje del, prevzetih s pogodbo, potem pa za zavarovanje delavskih mezd, agentov ali delavcev v akordu in dobaviteljev materiala in šele potem za zavarovanje drugih prijavljenih terjatev.

Vse te vsote služijo do zvršetka in definitivne izročitve najprej za zavarovanje del, prevzetih s pogodbo, potem pa za zavarovanje delavskih mezd, agentov ali delavcev v akordu in dobaviteljev materiala in šele potem za zavarovanje drugih prijavljenih terjatev.

S pogodbo se ne sme dogovoriti plačilo obresti ali komisije za vsote, ki so jih bili dobavitelji ali podjetniki dolžni v naprej položiti kot varščino (kaveijo), da izvrši pogodbo.

Člen 89.

Licitacije (ustne in ofertalne) se morajo objavljati v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» najmanj trideset dni pred dnem, določenim za dražbo. Vsaka licitacija mora biti objavljena trikrat, tridesetdnevni rok pa se računa od prvega razglasa. Razglasi o državnih nabavah se smatrajo za jako nujne in prvi razglas se mora natisniti najkasneje v petih dneh, ko se prejme v državni tiskarni.

Poleg tega, da se razglasi obvezno tiskajo v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca», se smejo tiskati tudi v uradnih pokrajinskih listih, nadalje v drugih strokovnih in dnevnih listih.

V nujnih izrednih primerih se sme gorenji rok z odločbo dotičnega ministra skrócić za polovico.

Objave morajo navajati:

- 1.) katero oblastvo prireja licitacijo in zakaj;
- 2.) kje, katerega dne in ob kateri uri naj se izvrši dražba;
- 3.) kje je mogoče vpogledati pogoje;
- 4.) višino kaveije, kje, katerega dne in do katere ure se mora položiti.

V kolikem roku in kako naj se objavljajo pogodbe in nakupi (iz člena 86. tega zakona), odredjajo ministri, vsak za svoje območje ali njih pooblaščenec, odnosno avtonomna uprava.

Člen 90.

Ofertalne licitacije se vrše na podstavi pismenih in zapečatenih ofertov, ustne pa na javnih dražbah. Oferte morajo javni seji predložiti zapečateni neposredno ponudniki ali oblastvo, ako jih je to prejelo prejšnje dni, a ne odprtih.

Oferte odpira komisija iz treh članov ukaznih uradnikov, ki jih določi oblastvo, katero je odredilo licitacijo.

Zapisnik o licitaciji vodi najmlajši član komisije. Minister ali oni, ki ga je minister pooblastil za to, mora odločiti o izidu izvršene licitacije najkasneje v roku 30 dni.

Člen 91.

Pri ofertalni licitaciji se morajo, preden se odpro oferti, pri ustni pa preden se prične dražba, prikazati garancije (kaveije). Odpro se samo oni oferti, ki izpolnjujejo pogoje o sposobnosti in ki so dali zahtevane garancije (kaveije). Če spozna komisija ob odločanju, da je kdo izmed ponudnikov nesposoben, ga izključi od udeležbe pri licitaciji. Isto velja za ustne dražitelje, da se jim dovoli dražiti.

Licitacije so javne. Na prvi licitaciji morajo biti najmanj trije dražitelji.

Pripuščeni konkurenti (na ofertalne ali ustne licitacije, pogodbe itd.) morajo prej prečitati pismene pogoje z obrazci vred ter jih podpisati z izjavo, da so jim pogoji licitacije znani in da pristajajo dražiti po njih.

Podrobnejši postopki o dnevu licitacije, pogodb itd. (o uri, ko se prične licitacija, obrazcih, ofertih, roku njih sprejemanja) se predpišejo s pravilnikom.

Člen 92.

Ako je vložilo več ponudnikov (oferentov) istovetne ponudbe, ki so poleg tega tudi najugodnejše, izvrši komisija takoj v isti seji samo med temi ponudniki ožjo, bodisi ustno, bodisi pismeno dražbo po posebnem zapisniku (protokolu). Z najugodnejšo ponudbo, ki se prejme na ožji licitaciji, se postopa nadalje po določenih tega zakona.

Člen 93.

Nedoločeni oferti, t. j. oferti, ki ne navajajo vseh potrebnih elementov za ugotovitev cene ali zaradi katerih bi bilo treba izpremeniti predpisane pogoje, kakor tudi naknadni oferti, vloženi po zaključenem sprejemanju ofertov, se ne smejo vpoštovati. K ustnim licitacijam je dovoljen pristop samo onim dražiteljem, ki so do določenega roka položili predpisano kaveijo. Dražiteljem in članom komisije je prepovedano odhajati, dokler traja licitacija.

Tudi na ustnih licitacijah se po zaključenih dražbah ne smejo sprejemati naknadne ponudbe.

Člen 94.

Ako licitacija ne uspe, bodisi zaradi nezadostnega števila ponudnikov, bodisi zaradi pretiranih cen, se odredi nova licitacija v roku 20 dni. V nujnih izrednih primerih se sme ta rok po odločbi dotičnega ministra skrócić za polovico.

Nova licitacija se izvrši s toliko ponudniki, kolikor se jih prijavi.

Ako pride samo eden, se sme tudi s tem enim skleniti direktna pogodba, če ponudi ceno, nižjo od proračunske ali od najnižje, ponujene na prvi licitaciji; nadalje pa se postopa po določenih tega zakona.

Člen 95.

Izid vsake licitacije, bodisi ustne, bodisi ofertalne, kakor tudi vsake pogodbe se ugotovi z zapisnikom (protokolom), ki obseza potek licitacije ali pogajanja.

Cene se morajo pisati s številkami in besedami. Pri ustnih licitacijah se pišejo s številkami, samo poslednja najugodnejša pa s številkami in besedami.

Ta zapisnik podpišejo komisija in vsi prisotni konkurenti. Če le-ti odklonijo podpis ali če niso večji pisanju, se to še posebej omeni v zapisniku.

Člen 95. a.

Izidi izvršenih licitacij ali neposrednih pogodb z vsemi podatki vred, ki pojasnjujejo ta opravila, kakor tudi dokumentirani elaborati sklenjenih nabav in nakupov ali izvršenih del iz člena 86. tega zakona (razen onih iz točk 3., 4., 6., 8., 9., 11., 13., 14. in 15.) morajo biti glede na člen 95. c tega zakona prej pregledani, vsestransko preizkušeni in ocenjeni ter se šele potem predložijo v odobritev pristojnemu ministru ali onemu, ki ga je ta pooblastil za to.

Člen 95. b.

Pri ministrstvu za finance se ustanavlja odbor za oceno državnih nabav, čigar organizacijo in področje predpiše minister za finance s pravilnikom. Ta odbor oddaja tudi strokovna mnenja o vseh zadevah, ki se tičejo državnih nabav.

Člen 95. c.

Vse izvršene licitacije in pogodbe o nabavah preko stotisoč dinarjev se morajo, preden se končno odobre, vročiti finančnemu ministru za odbor za oceno državnih nabav.

Licitacije ali direktne nabave za človeško in živalsko hrano sme odobravati tudi sam minister za vojno in mornarico, ako ne znašajo več nego štiri-stotisoč dinarjev.

Referati o izvršenih licitacijah in pogodbah, predloženih ministrstvu za finance, morajo obsežati vse dokumentirane podatke, ki pojasnjujejo njih postopke: poziv na zakonska določila, odnosno na pristojno pooblastitev za ta administrativni postopek; označbo in zavarovanje proračunskega kredita za kritje izdatkov; administrativno-pravne, tehnične in finančne pogoje, kalkulacijo tržnih cen proti doseženim; izvor nabavnega predmeta; ustanovljene obrazce (modele, vzorce, načrte itd.) za dotično nabavo; zapisnik sklenjene licitacije, odnosno pogodbe ali prodaje, in obrazloženo, določeno mnenje.

Člen 95. č.

Licitacije ali pogodbe v znesku preko stotisoč dinarjev, odnosno preko štiristotisoč dinarjev, za nabavo hrane za vojsko in do dveh milijonov dinarjev odobruje resortni minister sporazumno z ministrom za finance. Preko te vsote jih odobruje ministrski svet.

Člen 96.

Vse stvari, prejete po členu 95. c. tega zakona, daje pristojni minister ali oni, ki ga je ta pooblastil, pregledati in vsestransko oceniti po svojih pristojnih strokovnjakih, referentih (načelnikih), ki jih ob sodelovanju odbora za oceno državnih nabav vsestransko ocenijo in oddajo svoje določeno mnenje o dotičnem nabavnem predmetu ter potem odločijo o njem.

O vsaki sklenjeni licitaciji, odnosno pogodbi ali prodaji, se je treba dokončno odločiti najkasneje v tridesetih dneh.

Ministri smejo pooblastiti podrejene organe druge stopnje, da tudi ti po določenih tega zakona izvajajo in odobravajo licitacijske in neposredne dogovorjene nabave, odnosno prodaje, v mejah pravice, katero jim daje določilo člena 95. č. tega zakona. Podrobnejši postopki se predpišejo s pravilnikom.

Odločba ministra ali njegovega pooblaščenca, odnosno avtonomne uprave, je definitivna.

Ta odločba se mora izdati na korist najugodnejše ponudbe, vpoštevaje vse pogoje in momente, ki so važni za oceno ponudbe.

S tem členom se ne izpreminja člen 6. uredbe o samostojni monopolni upravi.

Člen 97.

Pogoji, odnosno pogodba, ki so jih — ki so jo — podpisali dotični minister ali njegov pooblaščenec, odnosno avtonomna uprava ali njih delegati in dotični dobavljalatelj ali podjetnik ali kupec, po katerih — po kateri — se je oddala nabava podpisane mu dobavljalatelju, odnosno podjetniku ali kupcu, so — je — javna listina po civilnosodnem postopku.

Tako podpisani pogoji se smatrajo za pogodbo ter se vedno podpisujejo v dveh izvodih, odnosno v toliko izvodih, kolikor je pogodnikov.

Dobavljalatelj ali podjetnik, odnosno kupec ali privatni pogodnik, trpi vse državne davščine po veljavnih zakonih (o neposrednem davku, taksah itd.), ki veljajo na dan, ko se sklence licitacija ali pogodba, razen onih, ki bi bile z zakoni tega oproščene.

Člen 98.

Ako se dobavljalatelj ali podjetnik ne drži pogojev v pogodbi in povsem ne izpolni svoje obveznosti, se oddado nabava, transport, eksploatacija, zgradbe, dela, izdelave itd. na novi licitaciji ali z novo pogodbo drugemu dobavljalatelju ali pa se izvedejo v režiji na račun prvega dobavljalatelja ali podjetnika, ki je odgovoren za škodo.

Istotako se izvrši vnovična prodaja na škodo kupcu, ako ta ne izpolni pogojev pogodbe.

Člen 99.

Licitacija, ki se ne sklada z določili, predpisanimi v tem zakonu, se smatra, kakor da se ni vršila.

Člen 99. a.

Ako zahteva dobavljalatelj ali podjetnik, da se podaljšaj pogojeni rok za izpolnitev njegove obveznosti, in ako se mu more ta rok podaljšati, se mu ob likvidaciji nabave, del itd. odbijeta na korist invalidskemu fondu od računa za vsakih tisoč dinarjev vrednosti pogojene nabave, del, izdelave itd. po dva dinarja na dan za toliko dni, za kolikor se mu je tudi podaljšala izpolnitev obveznosti. Ta podaljšava se mora zahtevati v desetih dneh, preden poteče pogojeni rok. To določilo se mora zapisati v vsako pogodbo. Ako mu zapreči izpolnitev obveznosti ob roku nepremagljiva ovira (force majeure), ne plača denarne kazni, dolžan pa jo je izpričati s polnoveljavnimi pismenimi dokazili; ako je ne izpriča, se niti v tem primeru ne oprostj te kazni.

Člen 99. b.

V sporih med pogodniki glede kakovosti dostavljenih nabav, solidnosti izvršenih del itd. se sme nezadovoljna stranka koristiti z izvedeniško presojo odklonjenih dostavitev, nesprejetih del itd.

V takih primerih izvolijo pogodniki po enega strokovnjaka, ti pa izbero strokovnjaka za predsednika. Odločba te strokovne komisije je obvezna za oba pogodnika.

Strokovnjaki so za svoje odločbe odgovorni kazensko in materialno.

Podrobnejši postopki v takih spornih vprašanjih se predpišejo s pravilnikom.

Člen 99. c.

Dobavljalatelje, podjetnike ali kupce, ki so kadarkoli iz neutemeljenih razlogov odstopili od izvršitve njim oddane nabave ali nakupa ali so kadarkoli ovirali nabavo in s tem oškodovali državne interese ali so pri dostavitvah, odnosno prevzemih, državnim oblastvom prizadevali težkoče in neprilike z raznimi neosnovanimi zahtevami in nedopustnimi postopki, sme minister po prej ugotovljenih pismenih dokazih o tem izključiti od enega do treh let od udeleževanja pri vseh državnih nabavah in prodajah, kar se takoj razglasi v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca».

Odločba o tem je izvršna.

Člen 100.

Besedilo členov 86. do vštetoga 98. mora biti nabito na steni v sobi za licitacije.

Razglasi o dražbi se morajo istotako sklicevati na te zakonske člene.

Člen 101.

Neposredno sklenjene pogodbe ali nakupe mora istotako podpisati minister ali oni, ki je za to pooblaščen, odnosno avtonomna uprava, in združiti se morajo z akti, ki jih pojasnujejo.

S tem se ne izpreminja člen 6. uredbe o samostojni monopolni upravi.

Tudi te pogodbe in ti nakupi postanejo javna listina po civilnosodnem postopku, ako se izpolnijo pogoji iz člena 97. tega zakona.

Tudi zanje velja poslednji odstavek člena 97. tega zakona.

Člen 102.

(se ukinja, ker je prešel v sestavo člena 88.).

Člen 103.

Administrativno oblastvo se ne sme zavezati z nobeno pogodbo, da bi dajalo odplačila v naprej.

Od tega pravila so izvzeta:

- 1.) vnaprejšnja plačila za izvršitev del v režiji;
- 2.) vnaprejšnja plačila, ki se smejo izvršiti na zastavljene državne efekte ali na druge državne ali državno subvencionirane vrednosti do ene desetine zneska;
- 3.) vnaprejšnja plačila trgovskim ali industrijskim podjetjem in zavodom notorične kreditne zmožnosti, ki navadno ne prevzemajo v izvršitev del ali nabave materiala brez vnaprejšnjega plačila;
- 4.) vnaprejšnja plačila bankam, ki so pooblašcene izvrševati ali posredovati letno amortizacijo državnega dolga;
- 5.) plačilo zakupov, zgradb in zemljišč za državne potrebe, ako je to s pogodbo dogovorjeno.

Člen 104.

Pogojena cena se sme plačati dobavljalatelju ali podjetniku tudi v sorazmernih odplačilih; toda ta odplačila ne smejo presežati skupaj dveh tretjin vrednosti izvršenih del ali dostavljenega materiala.

Člen 104. a.

Pravilnik za izvrševanje tega oddelka zakona predpiše minister za finance sporazumno s pristojnimi ministri.

Člen 105.

S posebno uredbo se izdado posebni predpisi o načinu nabav in izdajanju nalogov za izplačila vobče med vojno po potrebah vojne uprave v tem času.

Prehodna določila.

Člen 105. a.

Vsi zakoni, vse uredbe in vsi predpisi v posameznih oblastih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se tičejo pogodb in nabav, a nasprotujejo določilom tega zakona, prestanejo veljati dne 1. oktobra 1921.

Člen 138. a.

Določila tega zakona se smejo izpremeniti samo na predlog ministra za finance z izpremembami in dopolnitvami tega zakona, nikakor pa ne s posebnimi uredbami.

Člen 139. a.

Oddelek «B. Pogodbe in nabave» v zakonu o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. s temi izpremembami in dopolnitvami stoji v veljavo v vsej kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 1. oktobra 1921.

S tem zakonom se nadomešča začasni zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. Oddelek «B. Pogodbe in nabave» z dne 27. junija 1921. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 161 z dne 22. julija 1921. seznamka uredb ministrstva za finance št. 119 — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 195 z dne 3. septembra 1921.

Našemu ministru za finance naročamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom, naj skrbe za njegovo izvrševanje, oblastvom odredimo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 22. januarja 1922.

Minister za finance: **Aleksander S. r.**

dr. Kosta Kumanudi s. r.

(Podpisj ostalih ministrov.)

58.

MI

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,

prolašamo in objavljamo vsem in vsakomur, da je zakonodajni odbor narodne skupščine kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na podstavi člena 130. ustave sklenil v XXXVII. redni seji, ki jo je imel dne 27. decembra 1921. v Beogradu, in da smo Mi potrdili in potrjujemo, da je ukaz, s katerim se zakon o državnem računovodstvu razširja na vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, z dne 30. decembra 1919. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 21 z dne 30. januarja 1920.* — seznamka uredb ministrstva za finance št. 107 — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 195 z dne 3. septembra 1921. — izpremeniti in da se glasi:

Zakon

s katerim se veljavnost zakona o državnem računovodstvu kraljevine Srbije razširja na vse ozemlje kraljevine.**

Člen 1.

Zakon o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. izvzemši člene: člen 15., odstavek 2., člene 66., 68., 73., 81. do 105., 116. do 130., se razširja na vso kraljevino.

Člen 2.

Minister za finance se pooblašča, da predpiše potrebna navodila in pojasnila zaradi pravilnega izvrševanja zakona o državnem računovodstvu v vsej kraljevini, vpoštevaje pri tem, kolikor je to mogoče, naprave in predpise, ki že veljajo v posameznih pokrajinah.

Člen 3.

Ta zakon stoji v veljavo z dnem, ko se razglasi v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca», ter nadomešča ukaz, s katerim se zakon o državnem računovodstvu razširja na vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, z dne 30. decembra 1919. — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 21 z dne 30. januarja 1920. — seznamka uredb ministrstva za finance št. 107 — «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 195 z dne 3. septembra 1921.

Našemu ministru za finance naročamo, naj razglasi ta zakon in skrbi za njegovo izvrševanje, oblastvom pa zapovedujemo, naj postopajo po njem, in vsem in vsakomur, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 22. januarja 1922.

Aleksander S. r.

Minister za finance:
dr. K. Kumanudi s. r.

(Podpisj ostalih ministrov.)

Uredbe osrednje vlade.

59.

Odločba,

s katero se ureja prodajanje deviz.***

Zaradi pravilne uporabe člena 19. pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami odredimo:

Pooblašcene banke, ki imajo svoje sedeže na ozemlju Hrvatske in Slavonije, Slovenije, Bosne in Hercegovine in Dalmacije, morajo takoj, ko prejmejo devizo od izvoznika, po najkrajši poti pismeno — eventualno brzojavno — ponuditi podružnici Narodne banke v Zagrebu eno tretjino prejete devize. Ta ponudba mora prispeti k podružnici Narodne banke v Zagrebu od pooblaščenih bank s sedežem v Zagrebu najkasneje prihodnji dan do desetih dopoldne.

* Uradni list pod št. 70 iz leta 1920.

** Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 41, izdanih dne 23. februara 1922. (Prilog VII. — 1922.)

*** Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 48, izdanih dne 3. marca 1922.

Ako podružnica Narodne banke v Zagrebu prevzame ponujeno tretjino devize, mora o tem takoj obvestiti pooblaščenega banko, ta pa mora istega dne na zagrebški borzi prodati ostali dve tretjini devize ter po doseženem kursu — in po odbitku svoje provizije — izvršiti obračun z izvoznikom.

Pooblaščené banke s sedežem izvan Zagreba ali na agoraj omenjenem ozemlju morajo brzojavno odrediti svojemu korespondentu v Zagrebu, naj prodaja zagrebški borzi dve tretjini deviz, čim dobe od podružnice Narodne banke v Zagrebu brzojavno poročilo, da je prevzela tretjino ponujene devize.

Definitivni obračun z izvoznikom (klientom pooblaščené banke) za tretjino devize, ki jo je prevzela podružnica Narodne banke, se mora izvršiti prihodnjega dne do desetih dopoldne, ko prejme podružnica Narodne banke poročilo o kurzih na beograjski borzi.

Za obračun tretjine se vzame srednji kurz zagrebške borze, ako ni več nego za 1 dinar višji od kurza beograjske borze; drugače pa je vzeti srednji kurz zagrebške in beograjske borze tega dne. Ako dotičnega dne ni notice na beograjski ali zagrebški borzi, se vzame kurz prejšnjega dne; ako pa dva dni zaporedoma ni notice, se vzame kurz, ki ustreza pariteti pariške borze.

Pooblaščené banke na ozemlju Srbije in Črne gore, Bačke, Banata in Baranje predlagajo ponudbo ene tretjine devize takoj, ko prejmejo devizo od izvoznika, po najkrajši poti pismeno ali brzojavno Narodni banki v Beogradu, pooblaščené banke s sedežem v Beogradu pa najkasneje prihodnji dan do devetih dopoldne. Ako Narodna banka odkupi ponujeno tretjino devize, se izvrši obračun istega dne po srednjem kursu beograjske borze.

Ako Narodna banka v Beogradu prevzame ponujeno tretjino devize, mora o tem takoj obvestiti pooblaščenega banko, ta pa mora še istega dne prodati na beograjski borzi tudi ostali dve tretjini in izvršiti obračun z izvoznikom po doseženem kursu in po odbitku svoje provizije.

Pooblaščené banke na ozemlju Srbije in Črne gore, Bačke, Banata in Baranje, ki imajo sedež izvan Beograda, odrede brzojavno po svojih korespondentih v Beogradu prodajo dveh tretjin devize na beograjski borzi, čim dobe brzojavno poročilo, da je Narodna banka v Beogradu prevzela ponujeno tretjino devize.

Ako Narodna banka v Beogradu ali Zagrebu ne reflektira na tretjino devize, mora o tem vselej — bodisi pismeno, bodisi brzojavno — obvestiti pooblaščené banke. Vse pooblaščené banke morajo potem z vsó prevzeto devizo treh tretjin postopati tako, kakor je določeno za dve tretjini.

Ako izvoznik proda devizo na borzi, s tem se ni izpolnil svoje obveznosti, nego devizo mora prodati eni izmed pooblaščenih bank; treba pa ni, da bi bila to ona banka, kateri je dal svojo obvezo.

Vsako nasprotno postopanje ima za posledico uporabo 27. člena pravilnika.

Ako izvozniki spekulirajo z devizami in jih ne prodajo takoj po prejemu eni izmed pooblaščenih bank, zakrivi kaznivo dejanje po členu 28. pravilnika ter se kaznujejo po členu 27. pravilnika.

V Beogradu, dne 18. februarja 1922.:

I br. 2022.

Minister za finance:

dr. K. Kumanudi s. r.

60.

Odločba o sprejemanju tujih valut pri Narodni banki in njenih podružnicah.*

Na podstavi odločbe ministrskega sveta I. br. 1958 z dne 25. februarja 1922., s katerim je prepovedano izvažati valuto iz naše države, odredjam:

1.) Narodna banka v Beogradu in njene podružnice sprejemajo tuje valute, in sicer: ameriškane dolarje, angleške funte, švicarske, francoske in belgijske franke, italijanske lire, češkoslovaške krome in nemške marke; v zameno za te valute pa izdaja izključno Narodna banka v Beogradu po možnosti takoj čeke na pokaz na ustrezne kraje v inozemstvu.

2.) Čeke je izdajati samo pooblaščenim denarnim zavodom, ki imajo pravico tržiti z devizami in valutami.

3.) Od izdanih čekov za prejeto valuto ima Narodna banka pravico odkupiti eno tretjino.

* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 48, izdanih dne 3ega marca 1922.

4.) Dokler se ne odredi drugače, pobira Narodna banka, odnosno pobirajo njene podružnice, ob izdajanju čekov v zameno za prejete valute na račun države, in sicer:

1½ % (poldrugi odstotek) za angleške funte, za vse ostale valute pa 1 % (en odstotek), v valuti, ki se polaga; v ta odstotek spada ¼ %, kolikor se priznava Narodni banki kot njena provizija.

Dolarski bankovci in eventualno tudi italijanski se sprejemajo z izkazom (bordereau) in z izjavo, da prevzema vsó škodo, ki bi nastala za Narodno banko iz nepravilnosti položene valute, dotična banka, ki polaga valuto.

Generalni inspektorat naj sporazumno z Narodno banko nadzira devizacijo nabranih valut.

V Beogradu, dne 27. februarja 1922.:

I. br. 2010.

Minister za finance:

dr. Kosta Kumanudi s. r.

Razglasi osrednje vlade.

Pojasnilo glede kupovanja in prodajanja srebrnega denarja.*

Na mnoga vprašanja, ali je po členu 4. pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami dovoljeno kupovati in prodajati srebrne dinarje, krome in perperje, pojasnujem:

Člen 4. pravilnika je treba razumeti tako, da je v notranjem prometu svobodno tržiti s srebrom, zlatom in tujimi valutami po določenih pogojih, toda ne tudi s srebrnimi dinarji, kronami in perperji.

Srebro, iz katerega je skovan državni denar (dinarji, krome in perperji) je že z dejstvom, da je postal denar po zakonu o kovanju denarja in da je namenjen denarnemu prometu, prestal biti blago. Po svojem namenu mora biti to srebro samo denar, ki mu je država določila vrednost in ki se mora kot tak sprejemati in dajati po vrednosti, katero mu je določila država.

Torej nastopajo pri vsakem trgovanju, kupovanju in prodajanju srebrnih dinarjev, perperjev in kron pod njih zakonito vrednostjo ali nad to vrednostjo posledice členov 23. in 27. pravilnika.

V Beogradu, dne 27. februarja 1922.:

I br. 2068.

Minister za finance:

dr. Kosta Kumanudi s. r.

Razglas, da so nekatere železniške tarifne izpremembe podaljšane.**

Deklasifikacije, objavljene v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 276 z dne 11. decembra 1920. in št. 98 z dne 4. maja 1921. pod 2.), veljajo tudi za leto 1922. do proizvodnje po tarifi, a najkasneje do dne 31. decembra 1922., za vse predmete, označene v teh objavah, razen za t. n. in, za katerega veljajo razredi H—A—B, za prevoz v notranjem prometu, razredi H—A—C pa pri izvozu iz države, po naknadni odločbi gospoda ministra za promet.

Iz pisarne ministrstva za promet v Beogradu,

dne 11. februarja 1922., št. 41.643/21.

Objava o prometu s soljo.***

Uprava državnih monopolov objavlja na podstavi sklepa upravnega odbora samostojne monopolne uprave, odločbe ministrskega sveta z dne 20. februarja t. l. in odločbe gospoda ministra za finance z dne 21. februarja t. l., št. 88:

Člen 7. odločbe ministrskega sveta z dne 28. junija 1921., št. 4314, ki je bil prvič natisnjen dne 5. julija 1921. v »Službenih Novinah kraljevine

* Priobčeno v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 48, izdanih dne 3ega marca 1922.

** Priobčen v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 36, izdanih dne 17. februarja 1922., tukaj natisnjen po popravku v št. 43 istega lista, izdani dne 25. februarja 1922.

*** Priobčena v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 44, izdanih dne 27. februarja 1922.

Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 147,* se izpreminja ter se glasi:

«Promet s soljo je v kraljevini svoboden, razen v pokrajinah, kjer se dajo veleprodaje soli v zakup.»

Iz pisarne uprave državnih monopolov v Beogradu, dne 22. februarja 1922.; M br. 2309.

Razglas o novi emisiji meničnih golic.**

Ker nova emisija meničnih golic zaradi tehničnih neprilik v državni kolkarni ni mogla biti izdelana do dne 1. marca t. l., je odločil minister za finance, da je dati novo emisijo v promet dne 1. maja t. l. Do tedaj ostane vse pri starem.

Iz generalne direkcije posrednih davkov v Beogradu, dne 28. februarja 1922.; št. 4363.

Razglas o novi taksi na tobak.***

Uprava državnih monopolov objavlja na podstavi sklepa upravnega odbora samostojne monopolne uprave in odredbe gospoda ministra za finance z dne 1. marca 1922., Str. pov. br. 171, skladno s členom 106. zakona o monopolu tobaka, ki velja za potnike, prehajajoče skozi državo in prihajajoče vanjo, da je na rezani tobak in tobačne izdelke določena nova monopolna taksa, in sicer:

- na 1000 cigaret 325 Din v srebru;
- na 1 kg rezanega tobaka 300 Din v srebru;
- na 100 smotk 300 Din v srebru;
- na 1 kg njuhatega tobaka 150 Din v srebru.

Iz pisarne uprave državnih monopolov v Beogradu, dne 2. marca 1922.; M br. 3681.

Razglasi oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Št. 1584.

319

Razglas.

Minister za trgovino in industrijo je dovolil gg. drju. Antonu Božiču, odvetniku in posestniku v Celju, Lovru Petrovarju, veleposestniku v Ivanj-kovcih, drju. Franu Jurteji, odvetniku in posestniku v Ptuj, in drugom, ustanoviti delniško družbo z imenom: «Vinaria», delniška družba vinogradnikov s sedežem v Ptuj.

Delniška družba je ustanovljena zato, da prevzame obstoječo vinogradniško zadružno podjetje v Ptuj, ter se bo bavila z nakupovanjem in prodajanjem vina vseh vrst in s predelovanjem in vnov-čevanjem vinskih in sadnih pridelkov.

Delniška glavnica znaša 3 milijone kron ter je razdeljena na 7500 delnic po 400 kron (100 Din), ki se glase na prinosnika. Ta glavnica se sme po sklepu občnega zbora zvišati do zneska 10 milijonov kron brez predhodne dovolitve državne uprave.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,

oddelek v Ljubljani,

dne 4. marca 1922.

Načelnik: dr. Marn s. r.

Razglasi delegacije ministrstva financ v Ljubljani.

Št. B II 5/57 ex 1922.

Razglas.

Po razpisu generalne direkcije posrednih davkov z dne 14. februarja 1922., št. 3194, se popravlja nekatere tiskovne napake v besedilu zakona o državni trošarini, taksah in pristojbinah (Ur. l. št. 259 iz leta 1921.):

Tar. post. 33., prvi odstavek:

Namesto besed: «Potrdila ali priznanice...» naj se postavijo besede: «Za potrdila in priznanice...».

* Uradni list 81 iz leta 1921.

** Priobčen v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 51, izdanih dne 7ega marca 1922.

*** Priobčen v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 49, izdanih dne 4. marca 1922.

Tar. post. 303., V. 2 pod c:

Namesto: «c) ostali 0-25 dinarjev» naj se glasi: «e) ostali 0-45 dinarjev».

Člen 23., zadnji odstavek:

Namesto: «Predpisi člena 61. . . .» naj stoji: «Predpisi členov 61. in 66. . . .».

V drugem stavku tarifne postavke 99. b) (Izpremembe in dopolnitve navedenega zakona, glej Ur. l. št. 2 iz leta 1922.):

Namesto: «dne 1. septembra 1922.» naj se postavi: «dne 1. septembra 1921.».

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani,
dne 2. marca 1922.

Za delegata: Jerovec s. r.

št. B II 11/12 ex 1922.

Razglas o živinskih potnih listih (nova emisija, uporabljanje starih živinskih potnih listov).

Po odredbi generalne direkcije posrednih davkov z dne 25. februarja 1922., št. 769, se smejo stari živinski potni listi (stočni pasoji) uporabljati poleg onih nove emisije, ki je bila dana v promet dne 1. februarja 1922., samo do dne 1. aprila 1922.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani,
dne 8. marca 1922.

Delegat: dr. Šavnik s. r.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Preds. 290/4/22—1.

Razpis.

Odda se mesto okrajnega sodnika in sodnega predstojnika VIII. činovnega razreda pri okrajnem sodišču v Cerknici.

Rok za vložitev prošelj do dne
15. aprila 1922.

Obširnejši razpis glej v Uradnem listu 22.

Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani,
dne 8. marca 1922.

Preds. 378/4/22—1.

Razpis.

Odda se mesto deželnosodnega svetnika v VII. činovnem razredu pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Pravilno kolkovane in opremljene prošnje naj se vložijo po službeni poti najkasneje do dne
14. aprila 1922.

pri podpisnem predsedništvu.

Predsedništvo okrožnega sodišča v Novem mestu,
dne 4. marca 1922.

Preds. 52/6/22—5.

Razpis.

Razpisana je služba pisarniškega pomočnika, odnosno pisarniškega oficijanta, pri okrajnem sodišču v Logatcu.

Prošnje je treba vložiti do dne
15. aprila 1922.

Obširnejši razpis glej v Uradnem listu 21.

Okrajno sodišče v Logatcu, oddelek I.,
dne 3. marca 1922.

št. 898.

Razglas.

Tobačna tvornica v Ljubljani razpisuje v zmislu odloka uprave državnih monopolov v Beogradu, J. M. št. 4800/21, ofertalno prodajo nastopnega škartnega materiala, odpadkov in zabojev:

- 400 kg odpadkov od domačega platna;
- 900 kg odpadkov od trojnika (Drilch);
- 800 kg odpadkov od hodnega platna (Rupfen);
- 3.000 kg odpadkov od jutnega platna;
- 100 kg odpadkov od belega platna;
- 1.200 kg odpadkov od jutnih motvozov;
- 2.900 kg odpadkov od motvozov iz prediva;
- 1.700 kg odpadkov od konopcev;
- 1.000 kg odpadkov od jutnih niti;
- 22.000 kg odpadkov od bele lepenke;
- 24.000 kg odpadkov od rjave lepenke;
- 11.000 kg odpadkov od raznovrstnega papirja;
- 2.900 kg lupulina (prah od hmelja);

19.000 kg izrabljenih jeklenih nožev za rezanje tobaka;

16.000 kg obžganega litega železa;

4.000 kg strojnega ubitega železa;

1.000 kg cinkastih odpadkov;

1.700 kg kovanega železa;

250 lesenih zabojev raznih velikosti in 3.000 štorij.

Pismene ponudbe za nakup tega blaga, kolkovane z 20 Din, naj se pošljejo najkasneje do dne
18. aprila 1922.

ob desetih podpisani direkciji.

Oferenti morajo vložiti pri blagajni tobačne tvornice v Ljubljani kavejico v znesku 5 % ponujene vsote, odnosno inozemci 10 %.

Licitacija (odpiranje ofertov) bo dne 18. aprila ob enajstih v pisarni tobačne tvornice v Ljubljani. Natančnejši pogoji so na razpolago v ekonomiji tobačne tvornice v Ljubljani.

Pokrajinska monopolska direkcija v Ljubljani,
dne 7. marca 1922.

Direktor: Mandelj s. r.

Št. 2145/D—1922.

244 3—3

Dražbeni razglas.

Na podstavi §§ 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu razpisujemo javno pismeno licitacijo za gradnjo dveh trinadstropnih hiš za železničarska stanovanja v Zagrebu.

Ta licitacija bo dne

15. marca 1922.

ob enajstih pri podpisani direkciji v Zagrebu, Mihajlovićeva ulica št. 12, II. nadstropje, v sobi št. 67.

Pravilno kolkovane in zapečatenе ponudbe z računsko čitljivim in brezpogrešnim proračunom, opremljene s potrdilom glavne blagajne direkcije državnih železnic v Zagrebu, da je ponudnik položil varščino 25.000 dinarjev v gotovini, v garancijskem pismu ali v vrednostnih papirjih, se morajo brezpogojno do omenjenega dne in do določene ure izročiti ali pravočasno poslati po pošti direkciji državnih železnic v Zagrebu, oddelku D, soba št. 67.

Ponudbe s proračunom morajo ponudniki neoporečno izpolniti in svojeručno podpisati.

Direkcija državnih železnic si pridržuje pravico, da sprejme eno izmed prispelih ponudb, kakor tudi da ne sprejme nobene, ko bi bile neugodne.

Podjetje, ki se mu poveri gradnja, mora popolniti varščino s 5%no jamščino tako, da se mu bo ta odtezala pri izplačevanju zaslužbinskih rokov.

Obe trinadstropni hiši morata biti dovršeni do dne 31. septembra t. l.

Za izvršitev del veljajo splošni in posebni gradbeni pogoji, navedeni v uradnem navodilu za bivše kr. gradbene urade v Hrvatski in Slavoniji.

Obrazec ponudbe in proračuna je mogoče dobiti pri direkciji državnih železnic oddelku D v sobi št. 77 brezplačno, načrte zgradb pa za odškodnino 50 dinarjev. V isti sobi so vsi dražbeni operati strankam na informativno razpolago.

Direkcija državnih železnic
kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,
meseca februarja 1922.

Št. 7184/G.—1922.

306 3—2

Razglas o prodaji starega materiala.*

Podpisana direkcija razpisuje na podstavi odobritve ministrstva za promet št. 39.803/21, z dne 29. novembra 1921. in §§ 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. in njegovih izpremembah, odnosno dopolnitvah, natisnjenih v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 22. julija 1921. in z dne 25. novembra 1921., ponovno pismeno ofertalno licitacijo za prodajo nastopnega starega materiala:

- 1.) 100.000 kg stare železne tenke pločevine;
- 2.) 60.000 kg stare železne debele pločevine;
- 3.) 40.000 kg starega litega železa;
- 4.) 290.000 kg starega železa v kosih preko 1 kg;
- 5.) 80.000 kg starega železa v kosih pod 1 kg;
- 6.) 2.000 kg stare cinkove pločevine.

Navedeni material se hrani v našem ljubljanskem skladišču materiala, kjer se lahko tudi vpogleda.

Ponudbo, opremljeno s kolkom za 20 dinarjev in v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: «Ponudba za prodajo starega materiala po razpisu pod št. 7184/1922. za dan 15. aprila 1922. ponudnika

* Priobčen po naknadnih popravkih in dopolnitvah razpisujoče direkcije.

N. N., mora izročiti neposredno ponudnik ali njegov pooblaščenec med 10. in 11. uro dne 15. aprila 1922. v roke predsedniku dražbene komisije. Licitacija bo ob 11. uri v sobi št. 13 podpisane direkcije.

Vsak ponudnik mora po § 88. zakona o državnem računovodstvu položiti kavejico 5 %, odnosno 10 % (ako je tuj državljan) ponujene vsote, in sicer pri blagajni podpisane direkcije najkasneje do 10. ure dne 15. aprila 1922., bodisi v gotovini, bodisi v vrednostnih papirjih.

O položeni kavejici izda blagajna reverz, ki se mora pokazati predsedniku dražbene komisije. Dražitelj mora predsedniku komisije izročiti izpričevalo o dražiteljski sposobnosti, ki ga je izdala trgovska in obrtniška zbornica. Vsak ponudnik mora ostati v besedi najmanj 30 dni od dražbenega dne.

Zlasti se opozarjajo licitanti, da morajo na dan licitacije podpisati izjavo, da poznajo prodajne pogoje in da pristajajo dražiti po njih.

Onim licitantom, ki pridejo dne 15. aprila t. l. po 11. uri, ne bo dovoljeno vstopiti v sobo, kjer se bo vršila licitacija.

Direkcija državnih železnic
kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,
dne 1. marca 1922.

Razne objave.

313 Vabilo na prvi redni občni zbor „Kovine“,

prve jugoslovanske metalurške industrije,
delniške družbe v Mariboru,

ki bo dne 27. marca 1922. ob sedemnajstih v posvetovalni dvorani Narodne banke v Mariboru.
Krekova ulica št. 2, s tem-le

dnevni redom:

- 1.) Poslovno letno poročilo upravnega sveta.
- 2.) Poročilo nadzorništva o pregledu poslovanja in računskem sklepu za minulo leto.
- 3.) Odobritev letnega računa in sklepanje o razdelitvi čistega dobička in pokritju izgube.
- 4.) Nadomestne volitve v upravni svet in v nadzorstveni svet.
- 5.) Določitev tantiem upravnemu svetu in nagrad izvrševalnemu odboru in nadzorstvenemu svetu.
- 6.) Sklepanje o povišbi delniške glavnice od 6.000.000 K na 10.000.000 K in o načinu, kako se izdajo nove delnice.
- 7.) Izprememba pravil (§ 6: povišba delniške glavnice, način izdaje delnic in kritje glavnice).
- 8.) Slučajnosti.

* * *

Delničarji, ki hočejo izvrševati pravico glasovanja, morajo svoje delnice položiti najmanj štiri dni pred sestankom občnega zbora proti položnicam pri družbeni blagajni v Mariboru. Posest vsakih deset delnic daje pravico do enega glasu. Glasuje se osebno ali pa po pooblaščenih, ki se izkažejo s pooblastilom upravičenčevim.

V Mariboru, dne 9. marca 1922.

Upravni svet.

311 Vabilo na občni zbor

„Delniške stavbinske družbe „Union“ v Ljubljani“
ki bo dne 30. marca 1922. ob šestnajstih v
«Srebrni dvorani» hotela «Union» v Ljubljani.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo upravnega sveta o poslovanju in bilanci za leto 1921.
- 2.) Poročilo nadzorovalnega sveta.
- 3.) Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
- 4.) Dovolitev nagrade članom nadzorovalnega sveta.
- 5.) Volitev petih članov nadzorovalnega sveta.
- 6.) Slučajnosti.

* * *

Delničarji morajo naznaniti eventualne predloge vsaj osem dni pred občnim zborom predsedništvu, da pridejo na dnevni red občnega zbora.

Delničarji, ki hočejo izvrševati volilno pravico, morajo pet dni pred občnim zborom položiti delnice v pisarni hotela «Union», Miklošičeva cesta št. 1, od 11. do 12. ure.